

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO THỊ THẤT HÀ NỘI
THẠCH THÀNH

Môn thi: TOÁN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 28/5/2021

ĐỀ BÀI

Câu 1: (2,0 điểm).

1. Giải phương trình: $x^2 - 5x + 4 = 0$

2. Giải hệ phương trình: $\begin{cases} x - 3y = 7 \\ x + 2y = 32 \end{cases}$

Câu 2: (2,0 điểm). Cho biểu thức: $B = \frac{2(x+4)}{x-3\sqrt{x}-4} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1} - \frac{8}{\sqrt{x}-4}$ với $x \geq 0, x \neq 16$

1. Rút gọn B.

2. Tìm x để giá trị của B là một số nguyên.

Câu 3: (2,0 điểm).

1. Cho đường thẳng (d): $y = 2x + m^2 + 1$ (m là tham số). Xác định tất cả các giá trị của m để (d) song song với đường thẳng (d'): $y = 2m^2x + m^2 + m$.

2. Chứng minh rằng phương trình: $x^2 - (m - 1)x - 2 = 0$ luôn có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 với mọi m . Tìm m để hai nghiệm x_1 và x_2 thỏa mãn: $\frac{x_1}{x_2} = \frac{x_2^2 - 3}{x_1^2 - 3}$

Câu 4: (3,0 điểm). Cho đường tròn ($O; R$), dây cung BC (BC không là đường kính). Điểm A di động trên cung lớn BC (A khác B và C). Kẻ đường kính AD của đường tròn (O), H là chân đường vuông góc kẻ từ A đến BC. Hai điểm E, F lần lượt là chân đường vuông góc kẻ từ B, C đến AD. Chứng minh rằng:

1. Bốn điểm A, B, H, E cùng nằm trên một đường tròn.

2. $R = \frac{AB \cdot AC}{2AH}$

3. HE vuông góc với AC và tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác HEF là một điểm cố định.

Câu 5: (1,0 điểm). Cho các số thực dương a, b, c thỏa mãn $a+b+c=3$.

Chứng minh rằng: $\frac{a^3 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^3 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^3 + ca^2}{c^2 + a + a^2} \geq 2$

-----HẾT-----

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

Câu	Nội dung đáp án	Điểm
1 1	$x^2 - 5x + 4 = 0$ Vì $a + b + c = 1 - 5 + 4 = 0$ nên phương trình có hai nghiệm là $x_1 = 1$ và $x_2 = 4$	0,5 0,5
2	$\begin{cases} x - 3y = 7 \\ x + 2y = 32 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x - 3y = 7 \\ x - 3y - x - 2y = 7 - 32 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x - 3y = 7 \\ -5y = -25 \end{cases}$ $\Leftrightarrow \begin{cases} x - 3y = 7 \\ y = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 22 \\ y = 5 \end{cases}$	0,5 0,5
2 1.	Với $x \geq 0, x \neq 16$, thì: $B = \frac{2(x+4)}{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-4)} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1} - \frac{8}{\sqrt{x}-4} = \frac{2x+8+\sqrt{x}(\sqrt{x}-4)-8(\sqrt{x}+1)}{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-4)}$ $= \frac{2x+8+x-4\sqrt{x}-8\sqrt{x}-8}{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-4)} = \frac{3x-12\sqrt{x}}{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-4)}$ $= \frac{3\sqrt{x}(\sqrt{x}-4)}{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-4)} = \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1}$ Vậy $B = \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1}$ với $x \geq 0, x \neq 16$	0,25 0,5 0,5 0,25
2.	Dễ thấy $B \geq 0$ (vì $\sqrt{x} \geq 0$). Lại có: $B = 3 - \frac{3}{\sqrt{x}+1} < 3$ (vì $\frac{3}{\sqrt{x}+1} > 0 \forall x \geq 0, x \neq 16$). Suy ra: $0 \leq B < 3 \Rightarrow B \in \{0; 1; 2\}$ (vì $B \in \mathbb{Z}$). - Với $B = 0 \Rightarrow x = 0$; - Với $B = 1 \Rightarrow \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1} = 1 \Leftrightarrow 3\sqrt{x} = \sqrt{x} + 1 \Leftrightarrow x = \frac{1}{4}$; - Với $B = 2 \Rightarrow \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1} = 2 \Leftrightarrow 3\sqrt{x} = 2(\sqrt{x}+1) \Leftrightarrow x = 4$. Vậy để $B \in \mathbb{Z}$ thì $x \in \{0; \frac{1}{4}; 4\}$.	0,25 0,25 0,25 0,25
3 1.	Dường thẳng $d : y = 2x + m^2 + 1$ song song với đường thẳng $d' : y = 2m^2x + m^2 + m$ khi $\begin{cases} 2 = 2m^2 \\ m^2 + 1 \neq m^2 + m \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m^2 = 1 \\ m \neq 1 \end{cases}$ $\Leftrightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = -1 \Leftrightarrow m = -1 \\ m \neq 1 \end{cases}$ Vậy $m = -1$	0,5 0,5 0,5
2.	$\Delta = (m-1)^2 + 8 \Rightarrow \Delta > 0$, mọi m nên phương trình có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 Theo hệ thức Vi-ét, ta có: $x_1 + x_2 = m - 1$ và $x_1x_2 = -2$ $\frac{x_1}{x_2} = \frac{x_2^2 - 3}{x_1^2 - 3} \Leftrightarrow x_2(x_2^2 - 3) = x_1(x_1^2 - 3)$ $\Leftrightarrow x_1^3 - x_2^3 - 3(x_1 - x_2) = 0 \Leftrightarrow (x_1 - x_2)[x_1^2 + x_1x_2 + x_2^2 - 3] = 0$ Vì x_1 và x_2 là hai nghiệm phân biệt nên $x_1 \neq x_2$ do đó $x_1 + x_2 \neq 0$ từ đó suy ra: $(x_1 + x_2)^2 - x_1x_2 - 3 = 0$ Do đó: $(m-1)^2 - (-2) - 3 = 0 \Leftrightarrow (m-1)^2 = 1$ $\Leftrightarrow m = 0$ hoặc $m = 2$	0,25 0,25 0,25 0,25

4	<p>1. Chứng minh: Bốn điểm A, B, H, E cùng nằm trên một đường tròn. Theo bài có $AEB = AHB = 90^\circ$. Suy ra bốn điểm A, B, H, E cùng thuộc một đường tròn.</p> <p>2. Chứng minh: $R = \frac{AB \cdot AC}{2AH}$ Chứng minh được tam giác AHB đồng dạng với tam giác ACD (g-g) Suy ra: $\frac{AH}{AC} = \frac{AB}{AD} \quad AD = \frac{AB \cdot AC}{AH} \quad 2R = \frac{AB \cdot AC}{AH} \quad R = \frac{AB \cdot AC}{2AH}$</p> <p>3. Chứng minh: HE vuông góc với AC và tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác HEF là một điểm cố định. Từ giác ABHE nội tiếp đường tròn $\Rightarrow BAE = EHC \quad (1)$ Mặt khác, $BCD = BAE$ (hai góc nội tiếp cùng chắn BD) $\quad (2)$ Từ (1) và (2) suy ra $BCD = EHC$ $\square HE \parallel CD$ Mà $CD \perp AC$ Suy ra: $HE \perp AC$ Gọi M là trung điểm của BC \Rightarrow Điểm M cố định. Gọi K là trung điểm của EC, I là giao điểm của MK với ED. Khi đó MK là đường trung bình của ΔBCE $\Rightarrow MK \parallel BE$; mà $BE \perp AD$ (gt) $\Rightarrow MK \perp AD$ hay $MK \perp EF \quad (3)$ Lại có $CF \perp AD$ (gt) $\Rightarrow MK \parallel CF$ hay $KI \parallel CF$. ΔECF có $KI \parallel CF$, $KE = KC$ nên $IE = IF \quad (4)$ Từ (3) và (4) suy ra MK là đường trung trực của EF $\Rightarrow ME = MF \quad (*)$ Gọi N là trung điểm của AB. Chứng minh được MN là đường trung bình của tam giác ABC nên $MN \parallel AC$, mà $HE \perp AC \Rightarrow MN \perp HE$ Chứng minh được $NH = NE$ (vì cùng bằng $\frac{AB}{2}$) nên tam giác NHE cân tại N có NM là đường cao nên cũng là đường trung trực $\Rightarrow ME = MH \quad (**)$ Từ (*) và (**) suy ra: $ME = MF = MH$ Vậy tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác EHF là điểm M cố định</p> <p>5. Cho các số thực dương a, b, c thỏa mãn $a + b + c = 3$. Chứng minh rằng: $\frac{a^2 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^2 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^2 + ca^2}{c^2 + a + a^2} \geq 2$ Ta có: $\begin{aligned} & \frac{a^2 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^2 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^2 + ca^2}{c^2 + a + a^2} = a - \frac{ab}{a^2 + b + b^2} + b - \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + c - \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \\ &= a + b + c - \left(\frac{ab}{a^2 + b + b^2} + \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \right) \\ &= 3 - \left(\frac{ab}{a^2 + b + b^2} + \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \right) \end{aligned}$</p> <p>Áp dụng Bất đẳng thức AM-GM cho 3 số dương, ta có: $a^2 + b + b^2 \geq 3\sqrt[3]{a^2 b^2} = 3b\sqrt[3]{a^2}$ Do đó $\frac{ab}{a^2 + b + b^2} \leq \frac{ab}{3b\sqrt[3]{a^2}} = \frac{\sqrt[3]{a}}{3} \leq \frac{a+1+1}{9} = \frac{a+2}{9}$</p>	0,5 0,5 0,5 0,5 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
5		0,25 0,25

5

Cho các số thực dương a, b, c thỏa mãn $a + b + c = 3$.

$$\text{Chứng minh rằng: } \frac{a^3 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^3 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^3 + ca^2}{c^2 + a + a^2} \geq 2$$

Ta có:

$$\begin{aligned} & \frac{a^3 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^3 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^3 + ca^2}{c^2 + a + a^2} = a - \frac{ab}{a^2 + b + b^2} + b - \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + c - \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \\ &= a + b + c - \left(\frac{ab}{a^2 + b + b^2} + \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \right) \\ &= 3 - \left(\frac{ab}{a^2 + b + b^2} + \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \right) \end{aligned}$$

0,25

Áp dụng Bất đẳng thức AM-GM cho 3 số dương, ta có:

$$a^2 + b + b^2 \geq 3\sqrt[3]{a^2 b^3} = 3b\sqrt[3]{a^2}$$

0,25

$$\text{Do đó } \frac{ab}{a^2 + b + b^2} \leq \frac{ab}{3b\sqrt[3]{a^2}} = \frac{\sqrt[3]{a}}{3} \leq \frac{a+1+1}{9} = \frac{a+2}{9}$$

Tương tự, ta có

$$\frac{bc}{b^2 + c + c^2} \leq \frac{b+2}{9}, \quad \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \leq \frac{c+2}{9}$$

0,25

Cộng vế với vế các bất đẳng thức trên ta được

$$\frac{ab}{a^2 + b + b^2} + \frac{bc}{b^2 + c + c^2} + \frac{ca}{c^2 + a + a^2} \leq \frac{a+b+c+6}{9} = 1$$

Do đó:

$$\frac{a^3 + ab^2}{a^2 + b + b^2} + \frac{b^3 + bc^2}{b^2 + c + c^2} + \frac{c^3 + ca^2}{c^2 + a + a^2} \geq 3 - 1 = 2$$

Suy ĐPCM. Đẳng thức xảy ra khi $a = b = c = 1$.

0,25

Chú ý:

-*Thí sinh giải theo cách khác, nếu đúng vẫn cho đủ điểm số theo phân phối điểm của hướng dẫn chấm này.*

-*Bài hình nếu không vẽ hình hoặc vẽ sai cơ bản thì không chấm điểm.*